

Tekenen in de Tijd 134

13-19 februari 2022

Het Huis van Dominicus doet onderzoek naar plekken van kerkvernieuwing in Nederland. Samen met Hermen van Dorp en theologiestudent Paul van der Hamsvoort ging Erik Borgman afgelopen vrijdag naar Unbound in de Maria Geboortekerk in Nijmegen. Een eerste impressie.

Waar en hoe vernieuwt de katholieke kerk in Nederland zich? Met deze vraag gaan Hermen van Dorp, Paul van der Hamsvoort en ik komende weken op pad. Paul is student theologie aan de Tilburg School of Catholic Theology en kwam op 25 november van het vorig jaar aan het woord in een aflevering van 'Jonge Hemelbestormers' die hier nog te bekijken is: <https://youtu.be/862rHilEf1s>. Als vertegenwoordigers van verschillende generaties zijn wij gedrieën nieuwsgierig naar de bouwstenen van de Nederlandse kerk van de toekomst en proberen onbevangen te kijken naar wat we te zien en te luisteren naar wat wij te horen krijgen. Als dit klinkt als de aankondiging van een televisieprogramma of een reeks krantenartikelen: zo voelt het ook wel een beetje. Het is een ontdekkingsreis: nergens is er een overzicht van wat er allemaal gaande is op het katholieke erf en veel speelt zich ver buiten de schijnwerpers af. Maar voor we daar treurig over gaan doen: ook over Jezus van Nazaret is in de officiële geschiedschrijving niets terug te vinden. Van de Heilige Geest weten wij: 'Zij waait waar Zij wil; je hoort haar waaien, maar je weet niet waar Zij vandaan komt en waar Zij heen gaat (vgl. Johannes 3,8).

Afgelopen vrijdag waren wij op bezoek bij Unbound in Nijmegen. Hier staat het werk van de Geest rechtstreeks centraal en wordt geprobeerd mensen te helpen zich werkelijk een geliefd kind van God te weten. Veel gelovigen, zowel in het centrum als aan de rand van de kerk, weten wel dat God liefde is en van alle mensen houdt als van zijn kinderen, maar hebben grote moeite zich te realiseren dat zij zelf, zoals zij zijn, een geliefd kind van God zijn. Zij vinden dat zij niet gelovig genoeg zijn, niet zuiver genoeg, niet werkelijk de moeite waard. In vijf stappen probeert Unbound ze vrij te maken en te houden van wat ze steeds maar weer gevangen dreigt te zetten. De basisovertuiging daarbij is: 'Christus heeft ons bevrijd opdat wij in vrijheid zouden leven' (Galaten 5,1) en het komt erop aan deze vrijheid voluit te leven. Of, zoals Paulus het zelf schrijft, om stand te houden en zich niet opnieuw het slavenjuk te laten opleggen.

Unbound is in de eerste plaats een werkmethode. In vijf stappen – bij Unbound 'sleutels' genoemd – worden mensen geleid naar 'het hart van de Vader'. De eerste sleutel is Jezus' oproep volgen tot bekering te komen en in het evangelie te geloven. De tweede sleutel is vergeven wat je in de loop van je leven door anderen is aangedaan en zo van je wonden genezen. De derde sleutel is afstand nemen van de leugen, de illusies die dienen om zwakheden en onzekerheden aan het zicht te onttrekken, ook aan je eigen zicht, waardoor je blootstaat aan invloeden van het kwaad en je veroverd kan worden door allerlei vormen van destructief gedrag. De vierde sleutel is het beseft dat wie in Christus gelooft, de autoriteit heeft deze schadelijke krachten – in de evangeliën doorgaans 'demonen' genoemd – uit te drijven en buiten te houden. De vijfde sleutel is het accepteren van de zegen van de Vader die zijn mensen voortdurend liefheeft, jou voortdurend liefheeft.

Het gaat ons niet om de precieze stappen van de methode. De priester Juan van Eijk, die tijdens een retraite in de Verenigde Staten met Unbound in aanraking kwam

en het naar Nederland haalde, benadrukt vooral hoezeer deze mensen helpt om een eigen, levende relatie met God te ontwikkelen. In plaats van consumenten van wat de kerk aanbiedt, gaan zij inzien dat wat zij om niet hebben gekregen, zij ook om niet moeten delen met anderen (vgl. Matteüs 10,8) en daarnaar ook leven. 'Bevrijd om te dienen, dienen om te bevrijden' is de Nederlandse ondertitel van het programma volgens de website. Deze is hier te vinden: <https://unboundnederland.nl/>. In het visiestatement wordt dit nader uitgewerkt. We moeten eerst zelf vrij worden om het evangelie van Gods Rijk in alle vrijmoedigheid uit te dragen. Maar uiteindelijk is deze bevrijding erop gericht te dienen: hoe dieper we vrij zijn in Christus, des te beter kunnen we dienstbaar zijn aan Gods Rijk. We zien dan wie God is en dat Hij ons wil zegenen in wie we zijn, zodat wij anderen tot zegen kunnen zijn.

De organisatie van Unbound is nog volop in opbouw. Maar het initiatief trekt mensen van uiteenlopende pluimage aan en binnenkort verschijnt de Nederlandse vertaling van het boek *Unbound: A Practical Guide to Deliverance* door Neal Lozano, de oprichter van Unbound. Juan van Eijk liet ons tijdens het bezoek vol trots de drukproeven zien. Twee jonge vrouwen uit Latijns-Amerika – de ene uit Colombia en de andere uit Nicaragua – vertelden hoe Unbound het geloof voor hen tot een levende realiteit had gemaakt. En ze lieten het zien ook. Zij waren het levende bewijs dat Unbound inderdaad een bouwsteen kan zijn in de kerkvernieuwing.

Hoe wat Unbound doet en verkondigt zich precies verhoudt tot wat elders wordt gedaan en gezegd, bijvoorbeeld in het Huis van Dominicus, is vooralsnog een open vraag. Die laten we ook graag even open. We staan immers nog pas aan het begin van ons onderzoek. Het bezoek heeft mij wel geïnspireerd bij het maken van de overweging die ik deze zondag heb gehouden over 'Wortelen in God'. De tekst daarvan is [hier](#) te vinden.

Erik Borgman, lekendominicaan
voorzitter van de programmaraad van het Huis van Dominicus